

NAPIRENDEN:

Lesz-e „zenés” tér?

Ebben az évben a szabadtéri játékok ideje alatt, minden szombaton délután és vasárnap délelőtt zene szól a Széchenyi téren felállított színpadon. Térzenét adtak fúvós- és népi zenekarok — minden egyes alkalommal nagy sikerrel.

Erre a sikerre hivatkozva tesszük fel most a kérdést. Miért ne lehetne ezentúl minden évben állandó jelleggel, mondjuk április első vasárnapjától szeptember utolsó vasárnapjáig térzenét tartani a Széchenyi téren? Hiszen hozzáértők kezében ez a talán legdemokratikusabb s éppen ezért sokak által lenézett szórakoztató műfaj a művészi zene megszerettetésének egyik határozott eszköze lehet. A városi tanács művelődési osztályához és szerkesztőségünkhöz is több alkalommal fordultak kéressel a lap olvasói — „térzene ügyben”.

Szeged műkedvelő művészegyesíseiben akad több komoly produkcióra képes zenekar is, amely megérdemelné, hogy szélesebb szereplési lehetőséget biztosítsunk számára. Itt van például a Munkás-

örség zenekara és a MÁV fúvószenekar. Népi zenekaraink közül kiemelkedik a reprezentatív Béke-zenekar, és a Dankó Pista zenekar. S van számos sikert elért üzemi szimfonikus zenekarunk is, a Szegedi Ruhagyár 20 tagú szimfonikus kamarazenekara. Ugyanakkor Markó Leó irányításával már folyik egy új, nagy szimfonikus zenekar szervezése is, amely méltó társa lehetne a Bartók Béla Filharmonikus Zenekarnak. Az említett térzenék, amellyel, hogy igényes szórakozást nyújtanának, igen komoly szereplési lehetőséget biztosíthatnak a zenekarok számára is. Ugy is örök problémája az öntevékeny zenekaroknak a szereplési lehetőség hiánya.

Bár most hidegebbre fordul a időjárás, s a tüzelőbeszerzés aktuálisabb probléma a térzenénél, a jövőre gondolva már most tolmácsoljuk a város lakóinak kívánságát az illetékesekhez:

Legyen »zenés« tér Szeged legnagyobb és legszebb tere!

Nem lesz több panasz a péksütemény-ellátásra?

Látogatás a Sütőipari Vállalat Moszkva körüti új sütödéjében

Kevés a péksütemény! — Sokszor továbbítottuk már a nagyközönségnek ezt a jogos panaszát a Szegedi Sütőipari Vállalathoz, s mindannyiszor azt a választ kaptuk, hogy a sütődék korszerűtlen berendezése miatt egyelőre nem is lesz több.

Végre aztán ez év tavaszán kellemes hírt tolmácsolhattunk olvasóinknak. Új sütödével bővül Szeged sütőipara, pontosabban egy felújított sütödével, s ez az új sütőde elsősorban péksütemény készítésével foglalkozik majd.

24 ezer sütemény — egy műszakban

Azóta — ha alapos késéssel is — elkészült az új sütőde. A régi és nagy teret elfoglaló magyar-kemencék helyén most egy szellemes berendezésű olajfűtéses, valamint több mint 2 méter magas és mindössze 4–5 négyzetméter alapterületű modern, nagy teljesítményű sütőkemence süti a péksüteményeket, egy műszakban 23–24 ezer darabot. A »Matador« típusú, osztrák gyártmányú sütőkemence teljesítménye nagyobb, mint négy magyar kemencéé együttesen. Ugyanakkor 1000 darab péksütemény sütéséhez mindössze 4 forint 62 fillér üzemanyagot használnak fel, míg más típusú kemencéknél ugyanennyi péksütemény kisütéséhez több mint 8 forint értékű üzemanyagot használnak fel.

Magyar Mátyás, a Sütőipari Vállalat igazgatója nagy büszkeséggel mutatta be a felújított üzemet.

A tágas, világos és nagyon tiszta munkateremben 7–8 ember dolgozik egy műszakban, férfiak és nők vegyesen. Az új üzemnek egyébként 25 dolgozója van a két műszakban összesen. A liszt-raktár, amely szintén tökéletesen megfelel a higiénia minden követelményének, a dagasztógép, a formázóasztal, a keltetőládák és végül a kemence; ez az útja a ropogós sós kifli megszületésének.

Jó munkakörülmények

Az új üzemet egyébként központi fűtéssel látták el,

van tágas férfi és női öltözője, valamint zuhanyozója. A már meglévő szegedi sütőipari üzemek közül csak az I. számú Kenyérgyár dícselkedhet hasonló ellátottsággal és modern berendezéssel.

Mint Kovács István, az új üzem vezetője elmondotta, a 25 dolgozó elégedett az itteni munkakörülményekkel. S elégedettek mindenekelőtt az új sütőkemencével, amelynek kezelése végtelenül egyszerű, fűtése automatikus és eddigi próbaüzemelés alatt még egyszer sem okozott kellemetlen meglepetést a vele dolgozó péklegényeknek és mestereknek.

Nem lesz zavar

— Reméljük — mondotta a látogatás befejeztével Magyar Mátyás —, hogy az új üzem segítségével a téli időszakra bevezetendő reggel 4 órai munkakezdéssel is sikerül majd a péksü-

temény-ellátás zavartalanságát biztosítani. Az új üzem környékén lakók pedig bizonyára hamarosan megszerezik az megszokják majd az üzemhez kapcsolt kis kenyérárusító boltunkat és ezzel is könnyíthetünk a környéken lévő boltok megterhelésén.

Nem könnyű a Sütőipari Vállalat munkája. Mindenki meggyőződhet erről, ha megnézi a vállalatnak a Petőfi Sándor sugárút elején lévő régi sütödéjét. Ez a korszerűtlen berendezés, kicsi és sötét sütőde zsúfoltságával és nehéz levegőjével, még a hajdani idők emlékeit idézi, amikor a péklegények éjfélről éjfélig szinte megállás nélkül dagasztottak, gyúrtak és hajladoztak a kemencék vörös fényében, s verejtékküdtől fényesedett meg a kiszült kenyerek hegye.

Az az idő elmúlt, s egészen bizonyosan elmúlnak majd ezek a régi, elavult sütődék is.

P. L.

Ma kezdik a tanévet a Csongrád megyei ipari továbbképző iskolákban

Unnepélyes tanévnyitót rendeznek ma délután Csongrád megye ipari továbbképző iskolájában. A megyében először működik ilyen iskola Hódmezővásárhelyen, Csongrádon és Kiskundorozsmán. Mindhárom helyen első évfolyamok indulnak, Kiskundorozsmán két csoportban, mintegy 60 fő részvételével.

Ezekben az iskolákban kilenc hónapig tanulnak a hallgatók, szeptember 20-tól június 10-ig. Hetenként kétszer három órás foglalkozáson vesznek részt. A heti hat órából egy magyar nyelv- és irodalom, egy számtan és mértan, négy óra pedig műszaki ismeretek és gyakorlatok elsajátításával telik majd el. A

tanév két félévre oszlik, a tanulók osztályzatot és bizonyítványt kapnak.

Hasonló iskolákban bővíthetik majd ismereteiket a mezőgazdasági jellegű üzemekben dolgozók is. Csongrád megyében 40 helyen működik majd ilyen mezőgazdasági továbbképző iskola, amelynek tanévnyitói november elsején lesznek.

Készülődés az őszi csúcsforgalomra

— Levél —

A MÁV szegedi igazgatósága I-es párt-alszervezetének most megtartott taggyűlésén a forgalmi, vontatási és pályafenntartási osztály kommunista behatáron megtárgyalták az őszi csúcsforgalommal kapcsolatos teendőket is. A pártvezetőség beszámolója után a hozzászólók elmondották, hogy az őszi csúcsforgalom sikeres végrehajtása függ a kommunista vasutasok példamutató, s a pártönkivüli vasutasok körében végzett politikai tevékenységétől is.

A taggyűlés, éppen az őszi forgalom zavartalanjáról hangoztatta, hogy fontos a különböző szolgálati ágak tökéletes együttműködése. Szükséges valamennyi szolgálati helyen igényelni a feladatokhoz a pártszervezet segítségét.

Az igazgatóság területén a szocialista brigádok már eddig is jól segítették a teendők megoldását. Szükséges azonban — állapította meg a taggyűlés —, hogy valamennyi szolgálati helyen segítsék a szocialista brigádokat, hogy minél eredményesebben dolgozhassanak. A szocialista munkaversenynek jelentős a szerepe az őszi forgalom sikeres lebonyolításában. Éppen ezért a szocialista munkaversenyre nagy gondot kell fordítani a szakszervezetnek, s fontos, hogy ehhez a pártszervezetek is támogatást adjanak.

Sziládi Sándor

A legsúlyosabb csapás

A Newsweek a Szovjetunióba távozott két amerikai rejtjelszakértőről

A Newsweek írja: Az Egyesült Államok központi hírszerző ügynökségének egyik magasrangú tisztviselője közölte az amerikai hadügyminisztériummal, hogy a két amerikai rejtjel-szakértő, Mitchell és Martin, állása a Szovjetunió oldalára a lehető legsúlyosabb csapás, amely az Egyesült Államok biztonsági szolgálatát fenntartása óta érte.

A két szakértő pontosan tudta, hogy hol működnek amerikai figyelő és lehallgató állomások a földön és a levegőben, így kézenfekvő, hogy Amerika egész rádióhírszerző szolgálatára veszélyes forog. A két szakértő kitűnő matematikus, jól ismeri az Egyesült Államok rejtjelszolgálatánál használt bonyolult gépek

szerkezetét. Ezeknek az adatoknak a közlésével meg lehet fejteni az Egyesült Államok legtitkosabb rejtjeleit is.

A Newsweek cikkírója elmondja, hogy a két szakértő mindig hevesen ellenkezett, hogy kémrepülőgépeket küldjenek a Szovjetunió fölé. 1959 tavaszán felkeresték Hayes demokrátiáit képviselőt és felhívták figyelmét a felderítő repülésekkel járó óriási kockázatokra. A leltőtt U-2 gép ügye megdőbentette a két szakértőt, s amikor ismerőseik igyekeztek csökkenteni az ügy jelentőségét, Martin felháborodva kijelentette: »Hogyan lehettek ilyen könnyelműek, míg Eisenhower van hatalmon?»

Őszi virághírnökök az újszegedi fűvészkertben

A Szegedi Tudományegyetem Növénytan Intézetének fűvészkertjében elhullatták szirmaikat a meleg évszak jellegzetes virágai, a különböző trópusi és szubtrópusi növények. Itt már beköszöntött az őszi, megjelentek első hírnökei. A kert nyári díszei, a csodálatos szépségű indiai lótszok — amelyek több mint egy hónapig pompáztak a lagyos vízű tóban — már magot érlelnek. Egy-egy virágban tízenöt-húsz, a tölgy-makkhoz hasonló, kellemes dióízű mag fejlődött, amelyet hazájában, Indiában étkezési célra is felhasználhatnak. Ez a botanikus kert egyik legértékesebb cseremagja, amelyből Európa sok hasonló intézményének küldtek már. Lejárt már a kaktuszok ideje is — legálábbis az idén — s a szabdólg egymásután vizsik őket az üvegházakba, mert a

hűvös éjszakák kárt tennének bennük. A pihenni készülő nyári virágok szomszédságában élednek az őszi jelző növények, amelyeket a langyos, simogató, de már nem perzselő nap sugar hívott életre. Az utak mentén tömegesen pompáznak a lila csilagvirágok, amelyeknek vadontermő fajtái a szikes puszták legszebb díszei. Virít már az őszi kikerics is, lila szőnyeget terítve a zöld füves rétre. A nyirkos dombvidékek virága egyben hasznos is, mert magját a gyógyszeripar is feldolgozza. Nyílik a Földközi-tenger partjainak vadvirágja, az aranylabda és messzire sárgállanak kerek szirmai. Lassan alig észrevehetően leveti nyári színét az egész kert s tarka őszi ruhába öltözik.

T. B.

KÖNYVESPOLC

RÓNA ISTVÁN: HÍRES VADÁSZKALANDOK

Az ember azt gondolná, hogy ma, az atomkorszak idején semmi érdekesezt, semmi újat nem tudnak nyújtani azok a könyvek, amelyek 50–70 évvel ezelőtti vadászkalandokat írnak le. Aki azonban elolvassa Róna István könyvét — amelyet a Gondolat Kiadó adott közre a fenti címmel — meglepődéssel tapasztalja: olvasás közben nemcsak jól szórakozott, hanem tanult is. Mert a színesen, érdekesen megírt vadászkalandokból megismerhetők a különböző vadfajták szokása, természete, életmódja. Sok korábbi rémséget, balhiedelmet, nagyotmondást cáfolnak meg ezek a leírások, s ezért az ifjúság részére is igen hasznosak.

KÓVÁRI JÓZSEF: A SZÁMOLÓGÉPEK KEZELÉSE

A könyvből részletesen megismerhetjük a számológépekkel kapcsolatos tudnivalókat, az elvégezhető műveleteket és a bő képanyag segítségével a gépek szerkezetét is. Választ kapunk továbbá a számológépek kezelésével, szállítással, elhelyezésével, tisztításával stb. kapcsolatban felmerülő kérdésekre.

Megismerhetünk olyan gyakorlati megoldásokat,

mint pl. a villamos összeadógéppel való szorzás, osztás, hatványozás, négyzetgyökvonás, köbgyökvonás stb., továbbá olyan feladatok elvégzését is, melyek túllépik a gép teljesítőképességének határát.

Hazánkban az irodai munka gépesítése napjainkban erőteljesen fejlődik, éppen ezért a könyv nagy segítséget nyújt az ilyen gépekkel dolgozóknak.

— Oda.

— Jöjjön, szívesen elviszem. Nem valami előkelő ez a tragacs — tette hozzá és megint végignézett a lányon —, de mozog. No, jöjjön.

Egészen közel lépett hozzá, megfogta gyengéden a karját és vezette.

— Vigyázzon — mondta —, magasan van a lépcső. Majd segíték — s a férfi tenyerébe támasztotta könyökét, mire sikerült felhúzódkoznia.

A vezetőfűlké kettéretrezték. Viszont meleg volt benne és ez kellemesnek tűnt az átfázott Edűnek. A félelem azonban még nem szállt ki belőle egészen.

— Ugye, rendesen viselkedik. Nagyon kérem... — mondta a sofőrnek, mikor az elhelyezkedett mellette. Hirtelen elfogta a gyengeség és könnyeláradat a szeme, mert észbe jutott minden.

— Miért sir? — hallotta maga mellett a hangot. — Bántotta valaki?

— Ne kérdezzem semmit — nyögte a sírástól csukladozva. — Menjünk.

A sofőr rája pillantott a szeme sarkából. — Milyen szép arca van — gondolta és elképzelte magában, hogy mi történhetett. Huszonhat éves volt és hat éve ült a volán mellett. Nem volt éppen tapasztalatlan. Az országúton sok mindent látott már, az események tanították. Nem először találkozott síró nővel, akivel nyilván az történt, hogy kocsiba ültették és kicsalták a néptelen pusztaságra, ott elbánták vele, aztán kilökték. A vállalatnál is akadt egy-két ilyen ember. Volt, aki még el is dicsekedett vele. — Pedig rendesnek látszik — tűnődött és sóhajtott, hogy mit is kérdezzon. Közben oda-odapillantott a síró lánpra. Nézte finom kis arcát, szép haját, apró kezét, reszkető válcakáját és maga sem értette, miért, feltámadt benne a düh a gazember iránt, aki kicsaltá ide ezt a védtelen és kedves teremtet és durván legyűrte s volt szíve ithagyni. Csirkefogó, aljas csirkefogó — gondolta és telefújta magát levegővel.

— Autóval jöttek ki a városból? — kérdezte hirtelen.

A lány meglepődve odébbhúzódt, de nem felelt.

— Erőszakoskodtak magával? — folytatta a sofőr

most már rendületlenül a vállatást.

Edit felzokogott.

— Ne bántson.

A sofőr leállította a motort. A váratlan támadt csendben fújta levegőzt.

— Ide figyeljen, kislány. Én találkoztam már ilyen esettel az életemben. Ami történt, megtörtént...

— Nem történt semmi — vágott közbe szinte kiáltva a lány és kétségbeesve tekintett rá. — Nem történt semmi — folytatta kis szünet után nagyon halkán, megtörtén.

— Erőszakoskodni próbált és később kilökték a kocsiából. És én olyan buta vagyok — tette hozzá szipogva —, hogy el-

mondom magának. Mért néz úgy rám? Mért nem megyünk?

A sofőr mosolygott. Egész lényét elöntötte a vidámság. — Szóval nem történt semmi — gondolta, mert a lány hirtelen őszintesége nem hagyott kétséget benne, s maga sem tudta, miért, ez jólesett neki, megvidámitotta.

— Megyünk már — mondta és megberregtetette a motort. — De azért nagy szíveséget tennie nekem — közben mereven bámulta a néptelen utat —, ha megmondaná, hogy ki volt az illető. Hátha ismerem... Persze, nem fontos. Tíz perc múlva otthon lesz, kislány — és elhallgatott.

A motorzúgása zaja betöltötte a kis fűlkét. Edít mint-ha megkönnyebbült volna a sírástól és az előbbi, véletlenül jött vallomástól. Megtörölgette arcát, de a zsebkendőt ott tartotta egy pillanatra és anélkül, hogy fejét elfordította volna, rápislantott a sofőrré.

Félmeztelenül ült a volán mellett. Magas, testes fiatalember volt. Hatalmas mellkasát bozontos szőrzet borította, bőréen még ott fénylettek az esőcseppek. Erős, tömzsi ujjaiával megmarkolta a volánt s egy-egy fordulónál, amikor fordított a kormányon, megfeszültek karján az izmok. Hullámos, barna haja volt s egy akartós tincs a homlokára hullott belőle. Az ablaküveg előtt kis, barna macskó hintáztott, vékony madzagon. Vörös üvegcszeme néha megvillant.

Edít nyugodtnak érezte magát mellette. A motorzúgásán át is meghallotta, hogy fűtőrézszik. Erő és jóindulat áradt belőle, s a lány már-már kellemetlennek érezte a csöndet.

— Most mit gondol rólam? — kérdezte hosszú erőgyűjtés után.

A fiú rámosolygott.

— Nagyon rossznak tart?

— Nagyon tapasztalatatlannak — mondta. — Egy ilyen szép kislánynak jobban kell vigyázni magára. Sokkal rosszabbul is végződhett volna.

— Igen.

— Miért ment vele? Szerette?

— Kit?... Ót?... — rebbent meg a lány szeme. — Nem — mondta először halkán. — Nem — tette hozzá hangosabban —, nem szerettem... tetszett, helyes fiúnak látszott...

— Meg az autó, ugye?

— Igen, az autó... Talán azért is... Alig egy hete ismerkedtünk meg... Orvos... A lányok telebeszélték a fejemet... meg... tetszett is...

Kénytelen volt abbahagyni, mert a sofőr lába rányomódott a fékre, s a hirtelen megállás lendületétől mindketten előrebuktak.

(Befejező rész következik)